

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In quo hæreses & mores Pelagij contra naturæ humanæ sanitatem,
ægritudinem & medicinam ex S. Augustino recensentur ac refutantur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

22. Quomodo nolint definitum esse electorum numerum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13650

prædestinationis absolvitur, nisi fides ejus & perseverantia in eadem fide & gratia, ex libera hominis voluntate futura videatur. Unde Prosper explicatâ Genuensibus hujusmodi prædestinatione subiungit: *Vi ipsa electorum prædub. Genuens. destinatio non fit nisi retributio.* Et res ipsa per se manifesta est. Nam sicut ipsa vita æterna non nisi merito fidei & perseverantiæ in bona voluntate per gratiam adjuta retribuitur, ita & voluntas dandi vitam æternam ad idem meritum revocanda est, si non nisi præeunte talis perseverantiæ prævisione concipitur. Electio quippe sive prædestinatio ad vitam æternam qua Massiliensibus eadem sunt, in hujusmodi voluntate præcipue constituta est. Quidquid enim præcedit hujusmodi voluntatem Dei, sive tota perfecta que natura, qualis per Dei gratiam in prima conditione donata est; sive vitiatæ naturæ qualecumque reliquiæ; sive gratia illa interna sine qua non potest vel integerima Adami natura credere; sive fides ipsa; sive gratia Christi sanans hominem; sive denique adjutorium Dei, sine quo in illa fide bonaque voluntate & actione perseverari non potest, electis & reprobis possunt esse communia: nec ullo modo voluntas profundendi in homines tanta beneficiâ prædestinationis ad vitam æternam vel electionis rationem habere potest: cum in multis tandem illo ultimo, quo tendunt omnia, vitæ æternæ sine frustrentur. Ex quo relinquitur ut juxta Massilienses nihil prædestinationis ad regnum, sive electionis ad vitam æternam rationem habere queat, nisi illud ultimum propositum Dei quo illos prædestinavit ad regnum suum quos in fide, bona voluntate & actione & gratiæ adjutorijs in finem usque suâ liberâ voluntate permanens esse præciverit: sive ut ipsi loquuntur, *Quos in fide qua deinceps per gratiam sit iuvanda mansuri sunt: Vel, quos de hac vita bono sine excessibus esse præviderit; vel, cuius finem præviderit. & sub ipso gratiæ adjutorio in qua futurus esset voluntate & actione præciverit: vel ut Augustinus similiter errans loquebatur, qui in Spiritu sancto per quem bona possit operari, libero arbitrio permanens est.*

Ex his denique manifestum est Semi-Pelagianos non minus atque Pelagianos propositum & prædestinationem Dei, ut Prosper loquitur, secundum præscientiâ recepit, prædestinationem, inquam, quâ, ut idem loquitur, & Massilien-

In Epist. Prosp. ad Aug. In Expos. quarund. prop. Epist. ad Rom. prop. 60. & in Epist. Hilari ad Aug. citantur similia à Massiliensibus. In Epist. cit. ad Aug.

ses semper intelligunt, aliquem prædestinat in regnum suum, sive in vitam æternam. Sed hoc inter eos discrimen est, quod Pelagiani nihil gratiæ non solum ad credendum, sed ne quidem ad operandum necessarium agnoscunt, illos prædestinari & eligi vellent à Deo, quos non modo credituros, sed etiam sanctos futuros immaculatosque præsciret, hoc est, quos eadem illâ naturali libertate bene operaturos sicut & credituros esse præcognosceret, ita videlicet, ut non opus esset ullâ prædestinatione Dei ad hoc ut aliquis sanctus & immaculatus operatione Dei fieret. Semi-Pelagiani è contrario, credere quidem nos posse sine Deo fidem nobis prædestinante atque donante censebant, non tamen posse vel unum opus bonum facere, nisi Deus illud creditibus dandum prædestinaret atque donaret, atque ita sanctos & immaculatos faceret. Quæ quidem prædestinatio & electio respectu illius particularis effectus, nempe sanctitatis & bonorum operum plena atque perfecta est, non tamen ejusmodi ut ab ea sola possit aliquis simpliciter electus aut prædestinatus esse vel dici. Hoc enim nemini competit nisi, postquam non solum sanctus esse & bene vivere & operari per gratiam Dei, sed etiam sub ipso gratiæ adjutorio, ut Prosper pro Massiliensibus loquitur, in eadem sanctitate & bonâ actione permanens esse præcitur. Hoc quia Deum non per gratiæ adjutorium facere, sed humanâ libertate (etsi non sine illo gratiæ adjutorio) putant fieri, hinc est, quod etiam ipsorum tota prædestinatio & electio non alia sit nisi secundum præscientiam. Nam sive totam sanctitatem atque justitiam, sive solam fidem, vel denique solam in sanctitate & bonâ operatione perseverantiam sub ipso gratiæ adjutorio humanæ libertati tribuas, omnis gratuita veraque prædestinatio & electio funditus tollitur, & ut Prosper dixit, *ipsa electorum prædestinatio non est nisi retributio.* Et hoc est quod in Epistola ad Augustinum juxta Massiliensium opinionem dicit Deum eos prædestinasse in regnum suum quos gratis vocatos, dignos futuros electione, & de hac vita bono sine excessibus esse præviderit. Nam electione dignum esse nihil est aliud nisi electionem alicui pro illa dignitate retribui.

In Epist. ad Aug. In resp. ad 8. dub. Co. n. 105.

Quomodo nolint definitum esse electorum numerum.

CAPVT XXII.

EX doctrina superiore intelligi potest quo sensu Massilienses uno animo & uno ore negent, prædestinatum electorum numerum nec augeri posse nec minui, seu ut Hilarius dicit, quod & illud pariter non accipiant; ut eligendorum reijcendorumque esse definitum numerum velint. Cum enim crebro &

Ita Prosper Epist. ad Aug. In Epist. ad Aug.

apertissime fateantur ut ex allegatis ante testimonijs manifestum est, Deum præcisse ante mundi constitutionem eos qui creaturi sunt, quæ in ea fide qua deinceps per gratiam sit iuvanda mansuri sunt: & eos prædestinasse in regnum suum; fieri non potest quin simul etiam fateantur, jam ante mundi constitutionem eadem præscientiâ certum

Ita Prosper in id.

certum esse Deo illorum numerum quos illa præscientia fidei perseverantis posita prædestinaverit & elegerit; & rursum quos præsciens esse casuros abje-erit; quod enim præscit esse futurum, sine ulla dubitatione certum est Deo; neque ulla potestate fieri potest ut vel mutetur illa præscientia, vel ea posita non eveniat, aut non faciat Deus quod eventurum, & se facturum esse præcivit. In cuius præscientiæ divini confessione & certitudine Massilienses ita integri & fixi sunt, ut eam ad conditionatas qualique propositiones rerum etiam nunquam futurarum extendant. Nam & præscientiæ divinæ esse volunt, ut eo tempore & ibi & illis veritas annuncietur, quando & ubi prænotatur esse credenda; & parvulos in tenera ætate sine Baptismo morientes, tales, aiunt, perditalesque salvari, quales futuros illos in annis maioribus, si ad vitam servarentur ætatem scientia divina prævident. Ecce quam perspicue assignant Deo certitudinem, etiam eorum, quos per præscientiam tantum conditionatam virtutis aut vitij, vitæ bonæ vel malæ, si ad vitam servarentur ætatem elegerit aut abjecerit. Quæ præscientia cum ab æterno, sive ut ipsi loquuntur, ante mundi constitutionem Deo altuerit, ac tandem de fine hominis, seu de extremo vitæ statu post quascunque voluntatis humanæ prævisas mutationes fixa stabilis & immutabilis maneat, fieri nulla ratione potest, ut non sit etiam in eorum sententia eligendorum & rejiciendorum definitus numerus, vel ut electorum numerus augetur aut minuat.

Quid igitur sibi vult illa pervicax eorum obstinatio & reluctatio adversus definitum electorum & prædestinatorum numerum? Numrum istud Massilientes volunt, etiam numerus ille præscitus sit, quia præscita est omnis humanæ voluntatis mutatio; non tamen esse eum alienâ voluntate, decreto, & constitutione (inconsultâ scilicet humanâ voluntate) definitum, ut videlicet quocumque sese homo verterit tandem illud alienæ voluntatis consilium compleatur. Hoc est enim quod virtutes tolli dicunt, si Dei consilio humanas præveniat voluntates. Hoc est quod superfluum laborem jactitant, si neque reiectus à tali definito numero ulla industria possit intrare, neque electus ulla negligentia possit excidere. Hoc est quod ægerime ferunt quod quoquo modo se egerint non possit aliud erga eos quam Deus desinverit accidere. Hoc est quod partes constitui nolunt, quibus nec adyiciendum sit aliquid, nec detrahendum, vel, ut de alijs ad alios nullus possit accedere. Tantummodo enim fixos illos alienæ voluntatis cancellos velut laqueû inextricabilè timent, quos nulla propriæ voluntatis mutabilitate, industria aut labore possint egredi: sic enim omnino putant omnem extingui conatum hominis, omnem exhortationem intercipi, omne studium suffocari. Nihil denique sic definito prædestinatorum numero nisi segnitatem reproborum, nisi desperationem superesse, sicut la-

Atius in superioribus omnia ista declarata sunt.

Vnde causam afferentes cur nolint esse definitum electorum numerum; ne, inquit, lo-
In Epist. Prosp ad August.
 cum apud infideles & negligentes cohortantium incitamenta non habeant, ac superflua sit industria ac laboris inactio, cuius studium cessante electione frustrandum sit. Nam cum proposito electionis ex fidei vel bonæ voluntatis vel alicujus alterius prævisione concepto, cohortationes, correptiones, laboris indicationem, studium ac diligentiam rectè consistere Massilientes ex professo docent. Propriissime igitur & liberrime consideratione loquuntur, quando definitum vel prædestinatum electorum numerum, vel constitutum partes negant. Istæ enim phrasæ significant numerum illum utriusque partis, non aliunde quam ex aliena voluntate & constitutione consurgere: Sed quando illa numeri certitudo ex præviso finaliter humanarum voluntatum statu oritur, non tam definitur aut prædestinatur aut constituitur ille numerus aliena voluntate, quam ex ipsius humani arbitrij flexibilitate (non sine gratia tamen) nasciturus esse præscitur. Ex quo fit, ut illa indifferens flexibilitas in omnem sese partem liberrime possit, sive gratiæ cooperando, sive non cooperando vertere, utpote nulla definitione vel constitutione voluntatem suâ præveniente ad alteram partem religata. Hanc Massilientes libertatem omnibus suis conatibus, contradictionibus, tumultuosisque disputationibus affectarunt: & hujus jacturam velut certissimum fati & desperationis laqueû formidarunt. Hanc primo homini in statu innocentia affuisse gratulati sunt, utpote qui ita adiutus est, inquit, ut & stare possit in iustitia & a iustitia declinare. Cum hac Adami libertate, quantumvis ut ipsi loquuntur, gratia iuvaretur, sine qua perseverare non poterat optime intelligunt laboris indicationes, prædicationes, exhortationes, correptionesque consistere. Ad illam enim voluntatem (Adami) pertinuisse dicunt exhortationis vel communionis utilitatem, quæ & persistendi & desistendi obtinebat liberam potestatem. Nimis enim ridiculum & ineptum est arbitrari non dico ingeniosis hominibus sed vel rusticanis ingenijs quod cum illa gratia, sine qua quis vel agere vel perseverare non potest & cuius usus vel non usus ab ipsa libertate pendeat, indifferens illa libertas voluntatis intereat. Sed audeo dicere magis adhuc absurdum est, quod ingeniosis hominibus libertatem illam cum tali gratia salvam esse tam aperte certentibus, tam ingenuè profitentibus nihilominus adhuc ista intelligentiæ tarditas & sententiæ falsitas imponatur. Sed non alia de causa ista fiunt nisi ut Massiliensibus quasi enormis erroris autoribus abjectis ac detestatis, ipsi aliquid rectius sapere & proferre videantur. Sed hæc de Massiliensibus sufficiant, nunc pauca de contraria prædestinatorum hallucinatione dicamus.